

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

Dėl televizijos laidoje "Žinios" (LNK, 2009-08-25) ir publikacijoje "Kauno teisininkas dirba 9 darbuose vienu metu" (www.delfi.lt, 2009-08-25) paskelbtos informacijos

Rūšis: Sprendimas	Numeris: SPR-77	Data: 2012-08-13	Kalba: Lietuvių
Publikavimas: Informaciniai pranešimai, 2012-08-22, Nr. 67-620	Statusas: Įsigalioja 2012-08-23		
2012-08-13 Priėmė - Žurnalistų etikos inspektorius			
Nėra susijusių dokumentų			
Word 2003 dokumentas 			
Eurovoc 4.2 terminai:			

Nauja paieška Jūsų pasiūlymai ir pastabos

Versija spausdinimui

**ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORIAUS
SPRENDIMAS**

DĖL TELEVIZIJOS LAIDOJE „ŽINIOS“ (LNK, 2009-08-25) IR PUBLIKACIJOJE „KAUNO TEISININKAS DIRBA 9 DARBUOSE VIENU METU“ (WWW.DELFI.LT, 2009-08-25) PASKELBTOS INFORMACIJOS

2012 m. rugpjūčio 13 d. Nr. SPR-77
Vilnius

Š. m. sausio 20 d. Žurnalistų etikos inspektorius tarnyboje buvo gautas Dariaus Petraičio (toliau – Pareiškėjas) skundas dėl televizijos laidoje „Žinios“ (LNK, 2009-08-25 18 val. 45 min. 22 val., toliau – televizijos laida) paskelbtos informacijos. Pareiškėjas skunde teigia, kad teiginiuose: „Į rekordą pretenduoja kaunietis teisininkas, oficialiai dirbantis devyniose darbovietėse. Kai kurių vadovai sako pavaldinio darbo metu nėra matę.“, „Kaunietis teisininkas Darius Petraitis vienu metu dirba devyniose darbovietėse“, „Kai kurių vadovai sako pavaldinio darbo metu nėra matę.“, „Darbštuolio sugebėjimais domėjosi Donatas Stundis“, „Kaip spėja atlikti visus darbus, teisininkas neatskleidžia“, „Tiesa, kai kurių jam atlyginimą mokančių valdiškų įstaigų vadovai sako pavaldinio darbo metu taip ir nesutikę“, „Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje kartu su teisininku dirba jo tėvas, brolis“ paskelbta tikrovės neatitinkanti, jo garbę ir orumą žeminanti informacija. Pareiškėjas prašo: 1) įvertinti viešosios informacijos sklaidėjo pareigos per 14 dienų pateikti atsakymą, atsisakius įvykdyti reikalavimą dėl paneigimo, nevykdymą ir taikyti poveikio priemones bei įpareigoti pateikti atsakymą į jo reikalavimą dėl paneigimo, nurodant atsisakymo motyvus; 2) atlikti jo skundo tyrimą; 3) priimtą sprendimą paskelbti viešai ir įpareigoti viešosios informacijos sklaidėją sprendimą paskelbti viešai; 4) įpareigoti viešosios informacijos sklaidėją paneigti tikrovės neatitinkančią informaciją.

Žurnalistų etikos inspektorė, tirdama Pareiškėjo skundą, kreipėsi į UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ generalinę direktorę Zitą Sarakienę, prašydama pateikti skundžiamos televizijos laidos vaizdo įrašą.

Viešosios informacijos sklaidėjas savo paaiškinimuose atkreipė dėmesį į Visuomenės informavimo įstatymo 35 straipsnio 1 dalį, nustatančią, jog viešosios informacijos rengėjas ir sklaidėjas privalo saugoti išspausdinto leidinio egzempliorių, audiovizualinius kūrinius ir transliuotų radijo ir (ar) televizijos programų įrašus ne trumpiau kaip vienus metus nuo tos dienos, kai informacija buvo išplatinta. Viešosios informacijos sklaidėjas pažymėjo, kad nuo prašomos pateikti televizijos laidos transliacijos praėjo daugiau nei vieneri metai, todėl jos įrašas buvo ištrintas, dėl šios priežasties neturi galimybės pateikti televizijos laidos vaizdo įrašo.

Š. m. vasario 27 d. Žurnalistų etikos inspektorius tarnyboje buvo gautas Pareiškėjo pateiktas televizijos laidos įrašas, kuris buvo persiųstas viešosios informacijos sklaidėjui, ir jo paprašyta pateikti skundžiamuose teiginiuose paskelbtos informacijos atitiktį tikrovei įrodančius duomenis, viešosios informacijos sklaidėjo paaiškinimus ir argumentus.

Viešosios informacijos sklaidėjo manymu, teiginyje „Kaunietis teisininkas Darius Petraitis vienu metu dirba devyniose darbovietėse“ paskelbta informacija atitinka tikrovę. Viešosios informacijos sklaidėjas pabrėžė, kad ši, iš siužeto konteksto paimta frazė, yra ne tik baigiama patikslinimu: „6 iš kurių yra valdiškos“, tačiau papildomai detalizuojamos visos darbovietės: „Petraitis plūša Žiegydrių psichiatrijos ligoninėje, Kauno greitosios pagalbos medicinos stotyje, Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje, Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, Kauno centro poliklinikoje, Prienų ligoninėje, Vaistų gamintojų asociacijoje ir neseniai dar įregistravo individualią veiklą“. Viešosios informacijos sklaidėjo teigimu, trumpo siužeto metu žiūrovams yra atskleidžiama visa žurnalistų surinkta informacija net apie tai, kokios yra darbovietės ir ką žurnalistai laiko darboviete: individualios veiklos vykdymą žurnalistai taip pat įvardijo ir suskaičiavo kaip darbinę veiklą ir sąžiningai apie tai informavo visuomenę. Viešosios informacijos sklaidėjas pabrėžė, jog dėl šių priežasčių informacija apie darboviečių skaičių ir jų pobūdį skundžiamoje laidoje buvo pateikta

aiškiai, sąžiningai ir nenutylint, nenuslepian jokios informacijos. Viešosios informacijos skleidėjo teigimu, apie darbuočių skaičių ir jų pobūdį turėjo informacijos iš SODROS duomenų bazės. Viešosios informacijos skleidėjas taip pat pažymėjo, kad ši informacija jau buvo pateikta Vilniaus apygardos administraciniam teismui administracinėje byloje Nr. I-2136-281/2011 (kurios šalis yra ir Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba). Pasak viešosios informacijos skleidėjo, minėtoje byloje buvo patvirtinta, kad žurnalistų surinkta informacija yra tiksli. Viešosios informacijos skleidėjas paaiškino, kad reportažo rengimo metu papildomai buvo gauti dokumentai ir kai kurių Pareiškėjo darbo sutarčių kopijos, patvirtinimo raštų apie darbą kopijos, kitų dokumentų kopijos, liudijančios darbo santykių egzistavimą. Viešosios informacijos skleidėjas pabrėžė, kad tai, jog visa žurnalistų surinkta ir televizijos laidoje paskleista informacija apie Pareiškėjo darbuočių atitinka tikrovę, vėliau buvo patvirtinta ir kitų oficialių dokumentų: Valstybinės darbo inspekcijos Kauno skyriaus 2009-11-18 raštas Nr. SD-25175, Kauno miesto apylinkės prokuratūros 2010-04-22 nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą.

Dėl teiginyje „Kai kurių vadovai sako pavaldinio darbo metu nėra matę.“ viešosios informacijos skleidėjas paaiškino, kad televizijos laidoje buvo paskleistas šiek tiek kitokio turinio teiginys, tačiau jo esmė atitinka Pareiškėjo nurodytą teiginį. Viešosios informacijos skleidėjo teigimu, ši informacija atitinka tikrovę. Viešosios informacijos skleidėjas pabrėžė, kad iš siužeto paimta frazė yra baigiama patikslinimu, „<...> mat devynderbis teisininkas vienur pluša darbo metu, kitur jau po jų, dar kitur darbo laikas dubliuojasi“. Anot viešosios informacijos skleidėjo, žurnalistai siužete patvirtina savo abstrahuotai pasakytą sakinį ir jį detalizuoja – rodomas interviu su šios informacijos šaltiniu – Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninės vadovu Kęstučiu Mazurkevičiumi, kuris aiškina situaciją detalios ir baigia išvada, kad: „praktiškai mes jo nematydavom“. Dėl šių priežasčių viešosios informacijos skleidėjas mano, kad skundžiama informacija pateikta aiškiai, sąžiningai ir nenutylint, nenuslepian jokios informacijos.

Viešosios informacijos skleidėjo manymu, teiginyje „Darbštuolio sugebėjimais domėjosi Donatas Stundis“ paskleista informacija atitinka tikrovę, kadangi reportažą tikrai rengė Donatas Stundis. Jo balsas yra girdimas reportažo metu. Viešosios informacijos skleidėjas pabrėžė, kad Donatas Stundis ne tik domėjosi nurodyta informacija, tačiau parengė sumontuotą reportažą laidai „Žinios“. Viešosios informacijos skleidėjas atkreipė dėmesį, kad viena iš būtinų sąlygų ginti Pareiškėjo garbę ir orumą pagal galiojančius teisės aktus ir formuojamą teismų praktiką yra tai, kad paskleista informacija turi žeminti Pareiškėjo garbę ir orumą. Mano, jog tai, kad reportažo autorius yra ar nėra Donatas Stundis, negali žeminti Pareiškėjo garbės ir orumo.

Dėl teiginyje „Kaip spėja atlikti visus darbus, teisininkas neatskleidžia“ paskleistos informacijos viešosios informacijos skleidėjas paaiškino, kad pačiame reportaže yra pateikiama filmuota medžiaga, kurioje Pareiškėjas atsisako teikti į kamerą bet kokius paaiškinimus motyvuodamas tuo, kad yra „domimasi svetimais pinigais“. Viešosios informacijos skleidėjo manymu, tokį elgesį žurnistas, rengęs reportažą, pagrįstai apibendrintai įvardijo neutraliu ir neįžeidžiančiu sakiniu, kad teisininkas neatskleidžia tam tikros informacijos. Viešosios informacijos skleidėjas pažymėjo, kad Pareiškėjas prie skundo pridėjo įvairios medžiagos ir korespondencijos, tačiau visa korespondencija rašyta jau po televizijos laidos transliacijos. Todėl nurodytame teiginyje paskelbta informacija, anot viešosios informacijos skleidėjo, atitinka tikrovę.

Viešosios informacijos skleidėjo manymu, žurnalistai, rengdami Pareiškėjo skundžiamą televizijos laidos reportažą, elgėsi sąžiningai, profesionaliai, pagal galimybes ir paskleistos informacijos apimtį surinko pakankamai įrodymų, kad būtų paskleista informacija apie visuomenei svarbų atvejį – galimą įstatymų pažeidimą dirbant iš valstybės biudžeto išlaikomose institucijose ir galimai nepagrįstai gaunant atlyginimą, todėl konkrečiu atveju nebuvo peržengtos žodžio laisvės ribos.

Š. m. balandžio 2 d. Pareiškėjas skundo tyrimo metu papildė savo skundą nurodydamas, kad televizijos laida „Žinios“ (2009-08-25) buvo parengta remiantis televizijos laidos „Kakadu“ kūrėjų 2009-08-14 surinkta informacija, o televizijos laidoje „Kakadu“ (LNK, 2009-08-26) buvo paskelbta apie aštuonias Pareiškėjo darbuočių, todėl viešosios informacijos skleidėjas žinojo, jog yra aštuonios darbuočių, sąmoningai padidino jų skaičių ir naudojo sąvokas „darbštuolis“, „devynderbis teisininkas“ didindamas informacijos negatyvumą. Pareiškėjo teigimu, individuali veikla pagal jokių teisės aktus negali būti traktuojama kaip darbuočių, todėl viešosios informacijos skleidėjas, nepaisydamas televizijos laidoje „Kakadu“ (LNK, 2009-08-26) paskelbtos teisingos informacijos, televizijos laidoje paskelbė dezinformaciją, nors šiai laidai ir yra taikytini išimtiniai informacijos tikslumo standartai.

Be to, Pareiškėjas suformulavo prašymą dėl jo privataus gyvenimo apsaugos gynimo. Pareiškėjas teigia, kad televizija LNK bei žurnistas Donatas Stundis publikacijoje „Kauno teisininkas dirba 9 darbuose“ (www.delfi.lt, 2009-08-25), paviešinę jo pajamas, pasielgė neteisėtai. Tuo pažeidė jo teisę į privatumą. Pareiškėjo teigimu, televizija LNK ir Donatas Stundis interneto portale *Delfi* paviešino visas jo pajamas, ne tik viešųjų gydymo įstaigų, bet ir farmacinių kompanijų asociacijų mokamą darbo užmokestį. Pareiškėjas prašo įspėti viešosios informacijos skleidėją – UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ – dėl neteisėto privataus pobūdžio informacijos rinkimo.

Žurnalistų etikos inspektorė, atsižvelgdama į Pareiškėjo skunde keliamą neteisėto privataus pobūdžio informacijos rinkimo klausimą, dėl paaiškinimų pateikimo kreipėsi į viešosios informacijos skleidėją – UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“.

Viešosios informacijos skleidėjas pažymėjo, kad Pareiškėjas kelia klausimą dėl visuomenės informavimo priemonės atsakomybės už paskleistą informaciją kitoje visuomenės informavimo priemonėje, t. y. interneto portale www.delfi.lt. Jo manymu, toks reikalavimas yra akivaizdžiai nepagrįstas. Viešosios informacijos skleidėjo teigimu, kiekviena visuomenės informavimo priemonė pagal galiojančius įstatymus atsako už joje paskleistą informaciją, kadangi savarankiškai tikrina informacijos šaltinius ir priima redakcinę atsakomybę už savo paskleistą informaciją. Todėl viešosios informacijos skleidėjas mano, kad UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ gali atsakyti tik už jos transliuojamose televizijos programose paskleistą informaciją ir negali atsakyti už informaciją ir (ar) galimus pažeidimus, padarytus kitose visuomenės informavimo priemonėse.

Viešosios informacijos skleidėjas paaiškino, kad pasidomėjo Pareiškėjo nurodyta publikacija, kuri buvo paskelbta po skundžiamos televizijos laidos. Jo teigimu, galimai kita visuomenės informavimo priemonė nurodė LNK televiziją ir žurnalistą Donatą Stundį, kaip nuorodą, kur paskelbta informacija buvo remtasi, nes didžioji dalis publikacijos turinio sutampa su skundžiamoje televizijos laidoje paskelbta informacija. Viešosios informacijos skleidėjo teigimu, skundžiamoje televizijos laidoje informacijos apie Pareiškėjo pajamas nebuvo paskelbta. Todėl viešosios informacijos skleidėjas negali paaiškinti iš kur kitas viešosios informacijos skleidėjas gavo informaciją apie Pareiškėjo pajamas, kaip ją patikrino, kokių teisiniu pagrindu skelbė, kadangi tai gali paaiškinti tik tą informaciją paskleidusi visuomenės informavimo priemonė. Viešosios informacijos skleidėjas nurodė, kad šių aplinkybių dėl objektyvių priežasčių paaiškinti negali.

Žurnalistų etikos inspektorė paaiškinimų kreipėsi į interneto portalo www.delfi.lt vyriausiąją redaktorę Moniką Garbačiauskaitę-Budrienę.

Vyriausioji redaktorė paaiškino, jog UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ rašte teigiama, kad laida „Žinios“ (LNK, 2009-08-25) rodytame reportaže neskelbė informacijos apie Pareiškėjo pajamas, tačiau tai netiesa. M. Garbačiauskaitė-Budrienė pažymėjo, kad iš LNK naujienų tarnybos vadovo Rolando Aginto *Delfi* elektroniniu paštu 2009 m. rugpjūčio 25 d. 18.42 val. persiusto reportažo šifruotės matoma, kad teiginys „Neoficialiais skaičiavimais, šešiose valdiškose ir trijuose privačiuose darbuose tuo pat metu dirbančio Dariaus Petraičio mėnesio pajamos galėjo siekti 19-a tūkstančių litų“ nuskambėjo reportaže. Vyriausioji redaktorė pabrėžė, kad tekste naudojo tik LNK transliuotą medžiagą, nepridėjo jokių savų duomenų. Vyriausioji redaktorė atkreipė dėmesį į tai, kad viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui netaikoma redakcinė atsakomybė ir jie neatsako už tikrovės neatitinkančios informacijos paskelbimą, jeigu jie nurodė informacijos šaltinį ir ji buvo anksčiau paskelbta per kitas visuomenės informavimo priemones. M. Garbačiauskaitės-Budrienės teigimu, skelbiant skundžiamą informaciją buvo tiksliai pacituota televizijos laida „Žinios“ (LNK, 2009-08-25), o publikacijos pradžioje LNK televizijos laida „Žinios“ ir reportažo autorius Donatas Stundys yra aiškiai įvardyti kaip publikacijos šaltiniai. Vyriausioji redaktorė atkreipė dėmesį, kad skundžiama informacija buvo plačiai paskelbta žiniasklaidoje, tai rodo, kad televizijos laidoje „Žinios“ paskelbtą informaciją citavo dauguma portalų, todėl pretenzijas *Delfi* laiko nepagrįstomis.

Išnagrinėjusi Pareiškėjo skundą, atlikusi tyrimą Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų laikymosi požiūriu ir įvertinusi skundo tyrimo metu surinktą medžiagą, žurnalistų etikos inspektorė

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundžiasi ir prašo neturtinių teisių gynbos dėl jo garbės ir orumo, privataus gyvenimo apsaugos, teisėto informacijos rinkimo ir atskleidimo bei Visuomenės informavimo įstatymo 44 straipsnio pažeidimo.

Dėl tikrovės neatitinkančios ir Pareiškėjo garbę bei orumą žeminančios informacijos paskelbimo

Asmens garbė ir orumas yra ginami, kai nustatoma šių faktų visuma: 1) žinių paskleidimo faktas; 2) faktas, jog paskleistos žinios yra apie pareiškėją; 3) faktas, jog paskleistos žinios žemina pareiškėjo garbę ir orumą; 4) faktas, kad paskleistos žinios neatitinka tikrovės.

Vadovaujantis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Senato 1998 m. gegužės 15 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 7, 7¹ straipsnių ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo taikymo teismų praktikoje nagrinėjant garbės ir orumo gynimo civilines bylas“ 6 punktu, žeminančiomis laikytinos tikrovės neatitinkančios žinios, kurios įstatymo, moralės, paprotinių normų laikymosi požiūriu pažeidžia asmens dalykinę reputaciją ar gerą vardą; tai klaidinga bei asmenį diskredituojanti informacija, kurioje teigiama apie asmens padarytą teisės, moralės ar paprotinių normų pažeidimą, negarbingą poelgį, netinkamą elgesį, nesąžiningą gamybinę – ūkinę, komercinę veiklą ir pan.

Konkrečiu atveju sprendžiant, ar visuomenės informavimo priemonėje paskelbta informacija pažeidė Pareiškėjo garbę ir orumą, būtina nustatyti, ar televizijos laidoje buvo paskelbtos žinios ar nuomonės.

Visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [75-2272](#); 2009, Nr. [89-3804](#)) 2 straipsnio 33 dalyje nustatyta, kad nuomonė – tai visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas požiūris, nusimanymas, nuovoka, supratimas, mintys arba komentarai apie bendro pobūdžio idėjas, faktų ir duomenų vertinimai, išvados ar pastabos apie žinias, susijusias su tikrais įvykiais. Nuomonei netaikomi tiesos ir tikslumo kriterijai, tačiau ji turi būti reiškiamas sąžiningai ir etiškai, sąmoningai nenuslepiant ir neiškreipiant faktų ir duomenų. Visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [75-2272](#); 2009, Nr. [89-3804](#)) 2 straipsnio 69 dalis nustato, kad žinia – tai visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas tikras faktas ar tikri (teisingi) duomenys.

Teiginiuose: „Į rekordą pretenduoja kaunietis teisininkas, oficialiai dirbantis devyniose darbovietėse.“, „Kaunietis teisininkas Darius Petraitis vienu metu dirba devyniose darbovietėse“ paskelbta informacija gali būti patikrinama objektyviais duomenimis, todėl laikytina žiniomis, kuriomis pažymima apie Pareiškėjo darbo santykių su darbdaviais skaičių. Pareiškėjo skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas dirbo šešiose viešosiose įstaigose, dviejose asociacijose ir vykdė individualią veiklą. Taigi yra aišku, kad Pareiškėjo tuo pačiu metu atliktos darbinės funkcijos buvo susijusios su devynių skirtingų darbo teisės subjektų vykdyta veikla, šie subjektai jam mokėjo darbo užmokestį. Skundžiamoje televizijos laidoje yra detalizuojamos Pareiškėjo darbovietės: „Petraitis plūša Žiegdrių psichiatrijos ligoninėje, Kauno greitosios medicinos pagalbos stotyje, Kauno klinikinėje ligoninėje, Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, Kauno centro poliklinikoje, Prienų ligoninėje, Vaistų gamintojų asociacijoje, farmacijos kompanijų asociacijoje, neseniai įregistravo dar ir individualią veiklą.“. Pareiškėjas dirbo aštuoniose įstaigose ir vykdė individualią veiklą. Žodis „darbovietė“ yra aiškinamas kaip konkreti įstaiga – darbo, tarnybos vieta (Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, Lietuvių kalbos institutas; redaktorių kolegija: Stasys Keinys (vyr. red.)...[et al.]. – 4-asis leid. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas,

2000. – XXIV, 108 p.). Pareiškėjo įregistruota individuali veikla suprantama kaip Pareiškėjo vykdyta savarankiška veikla, kuria versdamasis Pareiškėjas siekė gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos. Todėl iš esmės individuali veikla pagrįstai laikytina savarankiškai vykdyta darbine veikla. Konkrečiu atveju viešosios informacijos skleidėjas, vadovaudamasis atitinkamų informacijos šaltinių suteikta informacija, televizijos laidoje paskelbtą informaciją apie Pareiškėjo devynias darbovietes susiejo su jo vykdyta veikla devyniems konkrečioms darbo teisės subjektams. Remiantis skundo tyrimo medžiaga, darytina išvada, kad informacija apie Pareiškėjo darbinę veiklą devyniems darbo teisės subjektams atitinka tikrovę, todėl nėra pagrindo pripažinti, kad skundžiamame teiginyje paskelbta informacija neatitinka tikrovės.

Pareiškėjas nurodė, kad teiginiuose: „Kai kurių vadovai sako pavaldinio darbo metu nėra matę“, „Tiesa, kai kurių jam atlyginimą mokančių valdiškų įstaigų vadovai sako pavaldinio darbo metu taip ir nesutikę <...>.“ paskelbta tikrovės neatitinkanti, žeminanti informacija.

Pareiškėjo skundžiama informacija vertinama viso televizijos laidos reportažo kontekste, o ne izoliuotai nuo jo. Atsižvelgiama į paskelbtos informacijos visumą, turinį, ginčo teiginių kontekstą, minčių dėstymą, sakinių konstrukciją bei logines paskelbtos informacijos sąsajas.

Teiginiuose: „Kai kurių vadovai sako pavaldinio darbo metu nėra matę“, „Tiesa, kai kurių, jam atlyginimą mokančių valdiškų įstaigų vadovai, sako pavaldinio darbo metu taip ir nesutikę – mat devynderbis teisininkas vienur pluša darbo valandomis, kitur jau po jų, dar kitur darbo laikas dubliuojasi.“ paskelbta objektyviais duomenimis patikrinama informacija, t. y. žinia apie tai, kad kai kurių įstaigų vadovai, kuriose Pareiškėjas dirba, darbo metu jo nematė, nebuvo sutikę dėl lankstaus Pareiškėjo darbo grafiko. Televizijos laidos reportaže taip pat yra pateikta VŠĮ Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninės vadovo Kęstučio Mazurkevičiaus pozicija: „Teisininkas reikalingas dienos metu. Jis administracijos darbuotojas, ne budintis medikas ar taip toliau. Ir praktiškai mes jo nematydavom.“, kuria paaiškinamas Pareiškėjo darbo pobūdis. Šiuo atveju viešosios informacijos skleidėjas, paskelbdamas skundžiamo turinio žinias: „Kai kurių vadovai sako pavaldinio darbo metu nėra matę“, „Tiesa, kai kurių, jam atlyginimą mokančių valdiškų įstaigų vadovai, sako pavaldinio darbo metu taip ir nesutikę <...>.“, iš esmės atkartoją K. Mazurkevičiaus žodžius, neiškreipdamas jų prasmės ir turinio. Pažymėtina, kad K. Mazurkevičius, kaip Pareiškėjo buvusios darbovietės vadovas ir viešasis asmuo, galėjo suteikti išsamią ir patikimą informaciją viešosios informacijos skleidėjui, o jis neprivalėjo tokios informacijos tikrinti. Todėl šiuo atveju viešosios informacijos skleidėjui negali būti taikoma atsakomybė dėl galimo skundžiamo turinio informacijos neatitikimo tikrovei.

Pažymėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas, 1994-09-23 priėmęs sprendimą byloje *Jersild v. Denmark*, konstatavo, kad jeigu žurnalistai būtų traukiami atsakomybėn už mintis ar posakius, išsakytus kitų, interviu davusiųjų, asmenų, tai toks atsakomybės modelis pažeistų spaudos teisę nešališkai perteikti visuomenei informaciją. Teismas taip pat akcentavo, kad turi būti daromas skirtumas tarp paties žurnalisto pareiškimų ir trečiųjų asmenų pareiškimų citavimo, nes žurnalisto nubaudimas už padėjimą skleisti kito asmens pareiškimus interviu metu smarkiai suvaržytų spaudos prisidėjimą prie diskusijos viešojo intereso klausimais. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas savo praktikoje aiškiai išskiria atvejus, kuomet atitinkamas subjektas ne pats yra vertinamų pastebėjimų autorius, o tik padėjo juos paskleisti vykdydamas savo pareigą informuoti visuomenę. Tokiais atvejais žurnalistų baudimas už pareiškimų, kuriuos padarė kiti asmenys, pavyzdžiui, interviu metu, sklaidimą, rimtai apribotų žiniasklaidos vaidmenį diskutuojant visuomenei svarbiais klausimais, todėl toks baudimas negalimas, nebent tam būtų ypatingai svarios priežastys (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-05-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-1304/2012).

Teiginyje „Darbštuolio sugebėjimais domėjosi Donatas Stundis“ paskelbta informacija gali būti patikrinama objektyviais duomenimis, todėl laikytina žinia, kuria įvardijamas skundžiamo reportažo autorius. Konkrečiu atveju aplinkybė, kad Pareiškėjas niekada nebendravo su Donatu Stundžiu, nereiškia, jog žurnalistas Donatas Stundis negalėjo domėtis darbine Pareiškėjo veikla ir parengti apie tai reportažą. Juo labiau, kad viešosios informacijos skleidėjas savo paaiškinimuose nurodė, jog būtent Donatas Stundis buvo pagrindinis reportažo autorius, kuris ne tik domėjosi, bet ir sumontavo reportažą televizijos laidai „Žinios“. Be to, skundžiamame teiginyje paskleistos informacijos turinys nesudaro pagrindo išvadai, kad paskleidžiant skundžiamą žinią yra formuojamas neigiamas Pareiškėjo vertinimas. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad skundžiamo turinio žinia apie reportažo autorių Pareiškėjo neturtinių teisių pažeidimo požiūriu yra neutrali.

Teiginyje „Kaip spėja atlikti visus darbus, teisininkas neatskleidžia“ paskelbta konstatuojamoji informacija, kuria apibendrintai pažymima Pareiškėjo pozicija. Vertinant skundžiamą teiginį viso reportažo kontekste ir atsižvelgiant į paskleistą vaizdinę medžiagą yra aišku, kad Pareiškėjas išreiškė nesutikimą bendrauti su žurnalistais: „Aš nesiruošiu su jumis šnekėt, vienas dalykas jus domina svetimi pinigai <...>“. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad skundžiamo turinio informacija atspindi Pareiškėjo pateiktą poziciją, todėl laikytina atitinkančia tikrovę.

Pareiškėjas nurodė, kad teiginyje „Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje kartu su teisininku dirba jo tėvas, brolis.“ paskelbta informacija neatitinka tikrovės, kadangi VŠĮ Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje jo tėvas nedirba nuo 2007-08-31, o brolis nuo 2008-04-07.

Teiginyje „Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje kartu su teisininku dirba jo tėvas, brolis <...>.“ paskelbta informacija gali būti patikrinta objektyviais duomenimis, todėl laikytina paskelbtomis žiniomis, kad Pareiškėjas ir jo artimieji dirba toje pačioje darbovietėje.

Viešosios informacijos skleidėjas pažymėjo, kad Pareiškėjo iš konteksto paimtas teiginys „Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje kartu su teisininku dirba jo tėvas, brolis“ buvo paskleistas taip: „Kauno savivaldybė taip pat susidomėjo Petraičio veikla. Vienoje iš

9 darbuotojų Kauno klinikinėje ligoninėje kartu su teisininku dirba <...>. Pasak viešosios informacijos sklaidėjų, vėliau iš karto rodomas tai pagrindžiantis reportažas, kuriame kalba Kauno savivaldybės Antikorupcinės komisijos vadovas Raimondas Kaminskas, jis tai patvirtina pradėdamas kalbą „įdarbinami giminės, pažįstami“. Viešosios informacijos sklaidėjas atkreipė dėmesį į tai, kad aplinkybė, jog vienoje iš daugelio Pareiškėjo darbuotojų taip pat dirbo ir jo giminaičiai yra neutralaus turinio, t. y. nežeina jo garbės ir orumo.

Pažymėtina, kad informacija, kuria atskleidžiama, jog Pareiškėjas ir artimi jo giminaičiai dirba toje pačioje darbovietėje, parodo Pareiškėjo bei jo giminaičių ryšį su tuo pačiu darbo teisės subjektu. Tačiau šia informacija Pareiškėjui nėra priskiriamas teisės ar moralės normoms priešingas elgesys ar nesąžininga veikla, todėl skundžiamo turinio informacija iš esmės nėra žeminanti. Šiuo atveju nesant garbės ir orumo pažeidimo konstatavimui būtinos faktinių aplinkybių visumos, t. y. fakto, kad paskelbta informacija yra žeminančio pobūdžio, nėra teisinio pagrindo konstatuoti Pareiškėjo garbės ir orumo pažeidimo. Tačiau vertinant skundžiamą informaciją atitiktis tikrovei požiūriu, pasakytina, kad viešosios informacijos sklaidėjų paaiškinimai dėl skundžiamo teiginio atitiktis tikrovei yra nepagrįsti. Viešosios informacijos sklaidėjų teigimu, žurnalistai papildomai patikrino šią informaciją viešojoje erdvėje prieinamoje Pareiškėjo interesų deklaracijoje, pateiktoje Vyriausiajai rinkimų komisijai, kurioje taip pat nurodyta, kad Pareiškėjo tėvas, brolis ir žmona dirba Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje. Viešosios informacijos sklaidėjų manymu, šią aplinkybę vėliau patvirtino ir 2010-04-22 Kauno miesto apylinkės prokuratūros nutarimas nutraukti išteisinį tyrimą: „tyrimo metu kaip liudytojai apklausti 2-osios ligoninės buvę ir esami darbuotojai R. Banevičienė, R. Tarnauskienė, T. Jankauskas, N. Petraitienė, V. Petraitis, S. Petraitis <...>“. Pažymėtina, kad Pareiškėjo Interesų deklaracija, pateikta Lietuvos Respublikos Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuomet Pareiškėjas dalyvavo 2007 metų Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimuose, o skundžiama informacija televizijos laidoje „Žinios“ buvo paskleista beveik po dviejų metų. Todėl Pareiškėjo Interesų deklaracijoje pateikti duomenys apie galimą interesų konflikto pagrindą dėl toje pačioje darbovietėje, t. y. VŠĮ Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje, dirbančių Pareiškėjo giminaičių negali būti laikomi tinkamais pagrįsti televizijos laidoje „Žinios“ (LNK, 2009-08-25 18 val. 45 min. 22 val.) paskelbtą informaciją. Be to, skundžiamo turinio informacijos atitiktis tikrovei neįrodo viešosios informacijos sklaidėjų pateikta Kauno miesto apylinkės prokuratūros 2010-04-22 nutarimo nutraukti išteisinį tyrimą baudžiamojoje byloje Nr. 20-2-00475-09 kopija. Minėtame nutarime pavartotu teiginiu „Tyrimo metu kaip liudytojai apklausti 2-osios ligoninės buvę ir esami darbuotojai <...> N. Petraitienė, V. Petraitis, S. Petraitis <...>“ nėra konkretizuota, kurie asmenys yra buvę VŠĮ Kauno 2-osios klinikinės ligoninės darbuotojai, o kurie nutarimo priėmimo metu dirbo minėtoje įstaigoje. Taigi minėtame nutarime nebuvo nustatyta, kad jo priėmimo metu Pareiškėjo artimi giminaičiai dirbo VŠĮ Kauno 2-ojoje klinikinėje ligoninėje. Reportaže pateikta Kauno savivaldybės Antikorupcinės komisijos vadovo Raimondo Kaminsko pozicija „įdarbinami giminės, pažįstami žmonės, gal net dirba ne įstaigoje, o privačiam sektoriuje, tai čia tikrai, mes renkam duomenis ir bandysim aiškintis įstatymų nustatyta tvarka.“ atskleidžia bendro pobūdžio situacijos vertinimą, tačiau nepagrindžia skundžiamo turinio informacijos, kad toje pačioje darbovietėje su Pareiškėju dirba jo artimi giminaičiai. Šiuo atveju viešosios informacijos sklaidėjas televizijos laidoje nepagrįstai vadovavosi 2007 m. pateiktais duomenimis apie Pareiškėjo giminaičių darbuotojus ir nepatikrinęs, ar tokia informacija yra aktuali jos skelbimo metu, paskelbė tikrovės neatitinkančią informaciją.

Pažymėtina, kad Visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [75-2272](#); 2009, Nr. [89-3804](#)) 3 straipsnio 3 dalis įpareigoja viešąją informaciją skelbti teisingai, tiksliai ir nešališkai. Minėto įstatymo 22 straipsnio 8 dalies 1 punkte bei 41 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad viešosios informacijos rengėjai ir žurnalistai, skleidžiami informaciją visuomenei, neturi iškraipyti teisingos, nešališkos informacijos bei nuomonių ir panaudoti tai savanaudiškiems tikslams, bet turi teikti teisingas, tikslias ir nešališkas žinias. Konkrečiu atveju viešosios informacijos sklaidėjas, paskelbdamas tikrovės neatitinkančią informaciją, pažeidė aukščiau nurodytas Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas.

Dėl Pareiškėjo teisės į privataus gyvenimo apsaugą pažeidimo

Asmens teisė į privatų gyvenimą yra ginama, kai nustatoma šių faktų visuma: 1) informacijos paskleidimo faktas; 2) faktas, jog paskleista informacija yra apie pareiškėją; 3) faktas, jog paskleista informacija yra apie privatų žmogaus gyvenimą; 4) faktas, jog informacija paskleista be asmens sutikimo; 5) faktas, jog informacija paskleista nesant teisėto visuomenės intereso.

Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 45 dalyje numatyta, kad privatus gyvenimas – tai asmeninis žmogaus, jo šeimos gyvenimas, gyvenamoji aplinka, kurią sudaro asmens gyvenamoji patalpa, jai priklausanti privati teritorija ir kitos privačios patalpos, kurias asmuo naudoja savo ūkinei, komercinei ar profesinei veiklai, taip pat asmens psichinė ir fizinė neliečiamybė, garbė ir reputacija, slapti asmeniniai faktai, asmens fotonuotraukos ar kiti atvaizdai, informacija apie asmens sveikatą, privatus susirašinėjimas ar kitoks ryšio palaikymas, asmens pažiūros, įsitikinimai, įpročiai ir kiti duomenys, kuriuos galima naudoti tik jam sutikus.

Nė viena subjektinė teisė, taip pat ir teisė į privataus gyvenimo apsaugą nėra absoliuti. Galimybė riboti asmens teisę į privatų gyvenimą nurodyta Konstitucijos 22 straipsnio 3 dalyje – informacija apie privatų asmens gyvenimą gali būti renkama tik motyvuotu teismo sprendimu ir tik pagal įstatymą. Pagal Konvencijos 8 straipsnio 2 dalį teisė į privatų gyvenimą gali būti ribojama, kai yra tokių sąlygų visuma: pirma, galimybė riboti tokią teisę (pagrindas) nustatyta įstatyme; antra, tokiu ribojimu siekiama teisėto tikslo (valstybės saugumo, viešosios tvarkos, valstybės ekonominės gerovės interesų apsaugos, užkirsti kelią teisės pažeidimams ar nusikaltimams, apsaugoti gyventojų sveikatą ar dorovę arba kitų žmonių teises ir laisves); trečia, toks ribojimas būtinas demokratinėje visuomenėje. Būtinumą laikyti išvardytų sąlygų ne kartą yra pabrėžęs Europos Žmogaus Teisių Teismas (2000 m. balandžio 27 d. sprendimas byloje *L. prieš Suomiją*, Nr. 25651/94; 2006 m. spalio 10 d. sprendimas byloje *L. L. prieš Prancūziją*,

Nr. 7508/02).

Vienas iš svarbiausių kriterijų vertinant, kuriai iš vertybių – teisei į privatumą ar teisei skleisti informaciją – teiktinas prioritetas, yra viešasis interesas, kuris nagrinėjamo skundo ribose apibūdinamas kaip teisėtas, realus visuomenės poreikis gauti visuomeninės svarbos turinčią informaciją apie Pareiškėjo privatų gyvenimą. Tais atvejais, kai informacijos apie asmens privatų gyvenimą skleidimas atitinka teisėtą ir pagrįstą visuomenės interesą žinoti, yra galimas protingas asmens teisės į privatų gyvenimą ribojimas.

Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, rengiant ir platinant viešąją informaciją, privaloma užtikrinti žmogaus teisę į privataus pobūdžio informacijos apsaugą; įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad informaciją apie žmogaus privatų gyvenimą galima skelbti, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, tik jei tas žmogus sutinka. Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie privatų gyvenimą gali būti skelbiama be žmogaus sutikimo tais atvejais, kai ji padeda atskleisti įstatymų pažeidimus ar nusikalstamas veikas, taip pat kai informacija yra pateikiama viešai nagrinėjant bylą. Be to, informacija apie viešojo asmens privatų gyvenimą gali būti skelbiama be jo sutikimo, jeigu ši informacija atskleidžia visuomeninę reikšmę turinčias privataus šio asmens gyvenimo aplinkybes ar asmenines savybes.

Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas nurodė, kad viešosios informacijos skleidėjas bei žurnalistas Donatas Stundis, publikacijoje „Kauno teisininkas dirba 9 darbuose vienu metu“ (www.delfi.lt, 2009-08-25) paviešinęs informaciją apie jo pajamas, pasielgė neteisėtai, kadangi paviešino ne tik viešųjų gydymo įstaigų, bet ir farmacinių kompanijų asociacijų mokamą darbo užmokestį.

Teiginyje „Neoficialiais skaičiavimais, šešiuose valdiškuose ir trijuose privačiuose darbuose tuo pat metu dirbančio Dariaus Petraičio mėnesio pajamos gali siekti iki 19 tūkstančių litų.“ paskelbta informacija apie apytikslį Pareiškėjo per mėnesį gaunamą darbo užmokesčio dydį. Tokio pobūdžio informacija pagal Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 45 dalį ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-09-22 nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-2809-11 suformuotą praktiką laikytina privataus pobūdžio informacija.

Pažymėtina, kad skundžiamo turinio informacija turi būti vertinama visos publikacijos kontekste, atsižvelgiant į viešosios informacijos skleidėjo tikslą. Publikacijoje paskelbta informacija siekiama informuoti visuomenę apie Pareiškėjo darboviečių skaičių, darbo laiką, Pareiškėjo gebėjimą suderinti ir atlikti darbus, jo galimą piktnaudžiavimą atliekant Darbo kodekse numatytus neleistinus veiksmus, darbo užmokesčio dydį, taip pat pateiktos Sveikatos apsaugos ministro A. Čapliko bei VšĮ Raudonojo Kryžiaus ligoninės vadovo K. Mazurkevičiaus pozicijos. Šiuo atveju svarbu yra tai, kad būtent pagal publikacijoje „Kauno teisininkas dirba 9 darbuose vienu metu“ (www.delfi.lt, 2009-08-25) paskelbtą informaciją Valstybinės darbo inspekcijos Kauno skyriuje buvo atliktas tyrimas, kurio metu nustatyta, kad Pareiškėjas dirba 22 val. ir tuo pažeidžia Darbo kodekso 144 straipsnio 5 dalies reikalavimą, jog darbuotojo, dirbančio ne vienoje darbovietėje arba vienoje darbovietėje, bet pagal dvi ar daugiau sutarčių, darbo dienos trukmė negali būti ilgesnė kaip dvylika valandų. Dėl šių pažeidimų Pareiškėjo antraeilių darboviečių administracijos vadovams buvo surašyti Valstybinės darbo inspekcijos reikalavimai ir visa informacija perduota Kauno miesto apylinkės prokuratūrai, kuri 2009 m. spalio 21 d. pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl sukčiavimo pagal Baudžiamojo kodekso 182 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos požymius. Be to, Pareiškėjo nurodyta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-09-22 nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-2809-11 suformuota praktika apie tai, kad: „Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymo 1 straipsnio 3 dalies 1 punktas dėl informacijos apie darbuotojų darbo užmokesčių teikimas neturėtų būti suprantama plačiau, negu apibendrintų duomenų apie toje įstaigoje, institucijoje kompetentingų subjektų teisės aktais patvirtintą pareigybų apmokėjimo tarifą, dydį, teikimas, duomenų apie įstaigoje išmokamų darbo užmokesčių vidutinius dydžius, nesukuriant prielaidų darbuotojų tapatybei nustatyti“, konkrečiu atveju netaikytina, kadangi tai nėra bendrasis nutartyje minimas atvejis, susijęs su minėto įstatymo taikymu ir privataus pobūdžio informacijos suteikimu bet kuriam fiziniam asmeniui, bet išskirtinis atvejis, kuomet viešosios informacijos skleidėjui visuomenę informuojant jai aktualiais klausimais, buvo atskleisti ir nustatyti teisės aktų pažeidimai.

Teisėtas visuomenės interesas žinoti informaciją yra suprantamas kaip visuomenės teisė gauti informaciją apie įstatymo saugomą žmogaus privatų gyvenimą tais atvejais, kai būtina apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves nuo neigiamų pasekmių. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2000 m. gegužės 8 d. nutarime pažymėjo, kad: „asmuo, darydamas nusikalstamas ar kitas priešingas teisei veikas, neturi ir negali tikėtis privatumo. Žmogaus privataus gyvenimo apsaugos ribos baigiasi tada, kai jis savo veiksmais nusikalstamai ar kitaip neteisėtai pažeidžia teisės saugomus interesus, daro žalą atskiriems asmenims, visuomenei ir valstybei“. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012-02-13 nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁵²⁵-259/2012 pažymėjo, kad: „Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje numatyta draudimo skleisti informaciją apie asmens privatų gyvenimą be pastarojo sutikimo išimtis gali būti taikoma tik tais atvejais, kai jos taikymas yra pagrįstas konkrečiais įrodymais. Kitaip tariant, būtent viešosios informacijos skleidėjui tenka pareiga pateikti įrodymus, kurie sudarytų pagrindą konstatuoti, jog buvo siekiama padėti atskleisti nusikalstamą veiką. Minėtos išimties taikymas negali būti grindžiamas tik hipotetinio pobūdžio pasvarstymais, nepagrįstais jokiais konkrečiais įrodymais“. Šiuo atveju Pareiškėjo, padariusio Darbo kodekso pažeidimus, privataus gyvenimo apsaugos ribos tapo siauresnės. Todėl viešosios informacijos skleidėjas – televizija LNK, disponuodamas konkrečiais teisės pažeidimus atskleidžiančia ir viešojo intereso objektu esančia informacija, įgijo teisę ir pagrindą tokią informaciją atskleisti kitam viešosios informacijos skleidėjui – interneto portalui *Delfi*, o pastarasis viešai paskelbti vadovaudamasis teisėtu visuomenės interesu bei Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad, paskelbiant skundžiamo turinio informaciją, buvo siekta atskleisti teisės aktų pažeidimus ir sąžiningai informuoti visuomenę, todėl Pareiškėjo skundas dalyje dėl jo privataus pobūdžio duomenų paviešinimo yra nepagrįstas.

Dėl viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) pareigos informaciją rinkti ir skelbti tik etiškais ir teisėtais būdais

Pareiškėjas nurodė, kad informacija apie jo pajamas buvo renkama neteisėtai.

Visuomenės informavimo įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatyta pareiga žurnalistams informaciją rinkti ir skelbti tik etiškais ir teisėtais būdais. Minėtas punktas sukuria pareigą tiek rinkti, tiek skelbti informaciją tik etiškais ir tik teisėtais būdais.

Pažymėtina, kad įvertinus Pareiškėjo pateiktą garso įrašų turinį nustatyta, kad žurnalistas Paulius Kaupelis, siekdamas gauti informaciją iš Pareiškėjo, nurodė, jog yra žiniasklaidos atstovas, sutiko parodyti savo pažymėjimą, paaiškino, kad yra iš „Kakadu“ laidos bei prisistatė: „Paulius Kaupelis, LNK televizija laida „Kakadu““, taip pat informavo, kad pokalbį norėtų įrašyti. Visuomenės informavimo įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodyta, kad žurnalistas, prašydamas informacijos, turi pristatyti savo pavardę, nurodyti savo darbovietę (visuomenės informavimo priemonę ir (ar) programą, kuriai rengia reportažą) ir pareigas, taip pat įspėti žmogų, kad jo žodžiai gali būti viešai paskleisti per visuomenės informavimo priemones. Konkrečiu atveju nėra pagrindo teigti, kad siekiant surinkti informaciją apie Pareiškėją būtų pažeistos Visuomenės informavimo įstatymo nuostatos, reglamentuojančios teisėtą ir etišką informacijos rinkimą. Šiuo atveju informacijos apie Pareiškėją rinkimas buvo proporcingas siekiamam tikslui – surinkti informaciją apie Pareiškėjo darbinę veiklą viešosiose įstaigose. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) veikė sąžiningai, t. y. pagrindinis jo tikslas buvo surinkti informaciją tokiais klausimais, kuriuos visuomenė turi pagrįstą ir teisėtą interesą žinoti.

Dėl Visuomenės informavimo įstatymo 44 straipsnio nuostatų pažeidimo

Pareiškėjas skunde taip pat nurodė, kad 2009-11-10 raštu „Reikalavimas dėl paneigimo arba atsakymo pateikimo (pagal LR visuomenės informavimo įstatymo 44 straipsnio 4 d.) ir šmeižto kampanijos nutraukimo“ kreipėsi į viešosios informacijos skleidėją, pateikdamas reikalavimą paneigti tikrovės neatitinkančią ir jo garbę ir orumą žeminančią informaciją, tačiau viešosios informacijos skleidėjas iki šiol, t. y. praėjus daugiau nei 2 metams, atsakymo nepateikė.

Visuomenės informavimo įstatymo 44 straipsnis nustato visuomenės informavimo priemonių pareigą paneigti tikrovės neatitinkančią ir žeminančią informaciją ir numato tokios informacijos paneigimo tvarką. Šio straipsnio 4 dalis nurodo, kad tuo atveju, jeigu visuomenės informavimo priemonė, gavusi asmens paneigimą, nusprendžia jo neskelbti, ji privalo per dvi savaites nuo paneigimo gavimo dienos raštu atsakyti paneigimą pateikusiam asmeniui, nurodydama atsisakymo paskelbti paneigimą priežastis ir motyvus. Viešosios informacijos skleidėjas skundžiamos situacijos nepaaiškino. Atsižvelgiant į tai, kad viešosios informacijos skleidėjas nepaneigė informacijos, bet ir nepateikė Pareiškėjui motyvuoto ir argumentuoto raštiško atsakymo, konstatuotinas Visuomenės informavimo įstatymo 44 straipsnio 4 dalies nuostatų pažeidimas.

Vadovaudamasi Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 3 dalies 1 punktu, žurnalistų etikos inspektore

n u s p r e n d ė:

1. P r i p a ž i n t i Dariaus Petraičio skundą dėl televizijos laidoje „Žinios“ (LNK, 2009-08-25) paskelbtos informacijos iš dalies pagrįstu.

2. Į s p ė t i viešosios informacijos skleidėją UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ dėl Visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [75-2272](#); 2009, Nr. [89-3804](#)) 3 straipsnio 3 dalies, 22 straipsnio 8 dalies 1 punkto ir 41 straipsnio 2 dalies 1 punkto ir 44 straipsnio 4 dalies pažeidimo.

3. I š s i ū s t i sprendimo kopiją Pareiškėjui, UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ generalinei direktorei Zitai Sarakienei ir interneto portalo [www.delfi.lt](#) vyriausiajai redaktorei Monikai Garbačiauskaitei-Budrienei.

4. V i e š a i p a s k e l b t i sprendimą „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos interneto tinklalapyje.

Rezoliucinė šio sprendimo dalis turi būti nedelsiant paskelbta LNK televizijos laidoje „Žinios“, apie tai informuojant žurnalistų etikos inspektorių per 30 dienų nuo sprendimo paskelbimo (gavimo) dienos.

Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimai gali būti skundžiami teismui per 30 dienų nuo jų gavimo (paskelbimo) dienos.

ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORĖ

ZITA ZAMŽICKIENĖ